

Nyheter

Flere unge får daglig omsorg

En «yngrebølge» skyller nå inn over den kommunale pleie- og omsorgssektoren.

Det blir stadig flere under 67 år som trenger pleie- og omsorgstjenester, viser tall fra arbeidsgiverforeningen KS.

Mange av disse yngre brukerne krever store ressurser, blant annet knyttet til rus, psykiatri og fysiske

funksjonsnedsettelse, viser tall som KS presenterte mandag.

Antall mottakere av hjemmetjenester under 67 år økte til 54.650 personer i fjor, fra drøyt 50.000 året før og vel 47.000 i 2004.

– «Yngrebølgen» i pleie- og omsorgssektoren skyldes i stor grad psykiatireformen, som innebærer at brukere tilbakeføres til kommunene fra institusjoner, sier KS-direktør Bjørn Gudbjørgsrud. (©NTB)

Bøndene krever to milliarder

Norske bønder vil kreve 2 milliarder kroner under årets jordbruksoppgjør. Økt inntekt og høyere subsidier vil bli viktige krav under oppgjøret.

– Vi trenger flere inntektsmuligheter gjennom økte priser, selvsagt, og ikke minst må vi få returnert noen av de overføringene til norske bønder som den forrige regje-

ringen strammet inn, sier leder Bjarne Undheim i Norges Bondelag.

I fjor fikk bøndene rundt 800 millioner kroner. Årets jordbruksforhandlinger starter i slutten av mai, og ifølge NRK vil bøndene kreve mer enn 2 milliarder kroner.

I tillegg til økt inntekt og høyere subsidier, vil velferdsordninger som ferie og rett til sykepenger være viktige krav. (©NTB)

Stanset virus etter ei uke

For to uker siden ble DnB NORs vel 11.500 PC-er og 1.200 servere rammet av et virus som det skulle ta en drøy uke å stanse.

28. februar ble banken rammet av viruset.

– Antivirusprogramvare klarte å stanse viruset forrige helg, altså ei uke senere. Det viktigste er at viruset aldri var i nærheten av kundenettet, sier informasjonssjef Tore Dyr Dahl i DnB NOR.

Valfartet til «framti

SUKSESS SÅ LANGT: Prosjektleder for Landbruksbygg i Arktis, Ola Johansen, gleder seg over de flotte kaldfjøsene man har bygd opp i Langfjorden.

Glovarme båsfjøs viker plass for kalde løsdriftsfjøs. Fordelene er like mange som ulempene er få.

Av Arne Hauge

arne@altaposten.no

I Langfjorden ble nylig to slike formelt åpnet. Begge fjøsene følger naturens temperaturer, og inngår i prosjektet «Landbruksbygg i Arktis». De tilhører henholdsvis brødrene Arne og Tore Karlstrøm og Knut Arne og Ivar Mikalsen.

– Kaldfjøs er nytt i Norge, men kjent fra Sverige. Der var bønder mye plaget av støv i fjøsene, fra kraftfôr og liknende, og så på løsninger for uisolerte fjøs med større gjennomtrekk. Det forteller prosjektleder Ola

Johansen, som har trommet sammen en delegasjon på over femti bønder, byråkrater og prosjektfolk, samt forskere innen bygg og klima i anledning jubeldagen i Langfjorden.

Bedre og billigere

Selv om svenskefjøsene viste seg å redusere allergi og andre helseplager, var motivet noe bredere i Norge.

– Utgangspunktet var økonomi. Innen 2024 skal løsdriftsfjøs erstatte vanlige båsfjøs med dyr i kjetting. Behovet for renovering og nybygging er derfor stort. Kaldfjøs trenger nesten ikke oppvarming, og er mye enklere og billigere å bygge. Og fungerer fjøsene i prosjektområdet Nordland, Troms og Finnmark, med til sammen 8 deltakende fjøs, vil de fungere i resten av landet, sier lederen for prosjektet, som drives av fylkesmennene i nevnte fylker, og finansieres blant annet av Innovasjon Norge.

STØRST I PROSJEKTET: Inne i gigantfjøsene til brødrene Mikalsen. Bygd uisolert for frittgående melkekyr. Kald, sunn og rimelig. Og kyrne preges ikke negativt av selv streng kulde, beroliges det.

Mye mindre lukt

Mens Mikalsen valgte nybygd gigantfjøs, valgte Karlstrøm et påbygg på 540 kvadratmeter. Med oppdatering av gamlefjøsene, endte prislappen på 3,2 millioner. Likevel, det går rundt, sier Tore Karlstrøm.

Ved siden av forskning som tyder på mindre bakterievekst og friskere dyr, ser Tore også andre fordeler.

– Ikke minst lukten. Når jeg gikk med ammoniakksensor inn i gammel-fjøsene, pep den før jeg var inne. Det gjør

den ikke lenger, på grunn av meget god utluftingen sier han.

– Ulemper? Gjødsettrekk som fryser ved langvarig kulde. Trekket sletter over gulvet hver time, og når det fryser, kan det hope seg opp, forklarer han.

De eldste slutter ikke

Lærere over 60 år holder ut. Det er først og fremst lærere mellom 50 og 60 år som slutter eller blir uføretrygdet.

Andelen lærere som er yngre enn 40 år økte fra 22,8 prosent til 24,1 prosent fra 2005 til 2006, viser tall som arbeidsgiverorganisasjonen KS la fram mandag.

Tallene viser at andelen lærere som er eldre enn 50 år ble redusert

i samme periode fra i underkant av 55 prosent til 53,7 prosent, mens andelen lærere over 60 år økte fra 15,9 til 16,4 prosent.

KS-tallene viser at et rekordhøyt antall elever gikk direkte fra grunnskole til videregående opplæring i fjor.

Bare 3,4 prosent av avgangselevne i grunnskolen valgte å ikke begynne på videregående skole, viser tall fra arbeidsgiverorganisasjonen KS. (©NTB)

– Vi rydder opp nå, og jeg kan bekrefte at viruset kommer fra ett av våre utekontorer, sier han.

Ifølge Teknisk Ukeblad sier kilder i banken at hacking er årsak til problemet og at dataviruset kan stamme fra et datainnbrudd ved konsernets kontor i Shanghai.

– Dette er ikke riktig, slå Dyr Dahl fast. Han sier angrepet vil koste banken flere millioner kroner. (©NTB)

Netthandelen vokser

Aldri før har så mange nordmenn handlet på nettet som i 2006. Kvinner og eldre står for den største økningen.

2,8 millioner nordmenn handlet via nettet i 2006, viser ehandelsbarometeret fra Eforum og Handels- og servicenæringens hovedorganisasjon (HSH).

Totalt vokste netthandelen med 8 prosent i 2006.

– Det virker som den mentale sperren nå er i ferd med å bli helt borte, konstaterer Jan Eigil Rydningen, som er direktør for kunnskap og teknologi i HSH.

For kvinner er veksten 12 prosent, mens veksten er 14 prosent for de over 60 år. 43 prosent av alle over 60 år har nå handlet på internett.

Elektronikkartikler har størst vekst med hele 30 prosent, med hotellopphold, klær og sko like bak med en vekst på 27 prosent. (©NTB)

idens fjøs»

FORSKER PÅ FJØS: – Det er mye vi ennå ikke vet, men forskning så langt tyder på at kaldfjøs på mange måter er langt gunstigere enn tradisjonelle oppvarmete båsfjøs, bekrefter Hanne Storteig og Asbjørn Skogstad, henholdsvis fra statens arbeidsmiljøinstitutt og landbrukets HMS-tjeneste.

FUNKER, FUNKER IKKE: Delegationen fulgte nøye med da Tore Karlstrøm forklarte de mange finessene. Praktiske løsninger framkommet etter prøve og feile, til glede for nye bønder som skal bygge.

FJØSROS I LANGFIJORDEN: Prosjekt Landbruksbygg i Arktis har satt helse- og kostnadsvennlige kaldfjøs på dagsorden her i landet. Her ser vi Jon Nikolaisen fra Finnmark bonde- og småbrukarlag gratulere brødrene Knut Arne og Ivar Mikalsen.

NY ELEKTRIKER I ALTA!

Kontakt oss, vi hjelper deg med jobben

NORDLYS
ELEKTRO AS
TLF: 78 60 77 22

Jørn Tormod 970 37 803 • Stian 913 99 991 • Asbjørn 995 99 990 • MAIL: stian@trollnet.no • j-thei@online.no